

Plasma endostatin är en tidig kreatinin-oberoende prediktor för akut njurskada och dialysbehov inom intensivvård

Hazem Koozi^{1,2}, Jonas Engström^{1,2}, Martin Spångfors^{1,2}, Hans Friberg^{1,3}, Attila Frigyesi^{1,4}

¹ Anestesiologi och intensivvård, Institutionen för kliniska vetenskaper, Lunds universitet, ² VO AnOpIVA, Centralsjukhuset Kristianstad, ³ VO intensiv- och perioperativ vård, Skånes universitetssjukhus, Malmö, ⁴ VO intensiv- och perioperativ vård, Skånes universitetssjukhus, Lund

Bakgrund: Endostatin är en lovande prognostisk biomarkör för akut njurskada (AKI) och mortalitet inom intensivvård. Vi undersökte endostatin i plasma vid IVA-inläggning som en prediktor för AKI, behov av njurersättningsterapi (RRT) och 30-dagarsmortalitet.

Material och metod: En retrospektiv multicenterstudie med inläggningar (IVA-vårdtid ≥ 24 h) på fyra intensivvårdsavdelningar genomfördes. KDIGO-kriterier definierade AKI. Endostatin vid IVA-inläggning jämfördes med kreatinin, cystatin C och Simplified Acute Physiology Score 3 (SAPS-3). Inläggningar med sepsis och kreatinin < 100 $\mu\text{mol/L}$ vid IVA-inläggning genomgick subgruppsanalyser. Regressionsmodeller och area under receiver operating characteristic curve (AUC) utvärderades.

Resultat: Totalt inkluderades 4449 inläggningar (43% sepsis), varav 61% utvecklade AKI. Endostatin var associerat med AKI (OR 1.6, 95% CI 1.4-1.7), framtida AKI (OR 1.5, 95% CI 1.4-1.7), framtida AKI-stadium 3 (OR 1.4, 95% CI 1.2-1.6) och RRT (OR 1.2, 95% CI 1.1-1.4) oberoende av kreatinin och cystatin C, med liknande resultat i sepsissubgruppen. Endostatin var också associerat med tid till AKI (HR 1.2, 95% CI 1.1-1.2). För inläggningar med kreatinin < 100 $\mu\text{mol/L}$ var endostatin (AUC 0.62, 95% CI 0.59-0.65) bättre än kreatinin (AUC 0.51, 95% CI 0.49-0.54) och cystatin C (AUC 0.53, 95% CI 0.50-0.56) på att förutsäga framtida AKI ($p < 0.001$). Endostatin var inte associerat med 30-dagarsmortalitet efter justering för SAPS-3.

Slutsats: Endostatin är en tidig och potentiellt kliniskt användbar biomarkör för att förutsäga AKI och RRT-behov vid IVA-inläggning, särskilt hos patienter utan större initial kreatininstegegring.